

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

**Környezettanulmányok, kockázatértékelések, pártfogói vélemény...a pártfogó
felügyelő „mesél”**

Szerző: dr. Szűcs Réka

Egy másik tanulmányomban már utaltam arra, hogy „A pártfogó felügyelet, mint intézkedés gyakorlati vetülete a fiatalok elkövetők vonatkozásában Jász-Nagykun-Szolnok megyében” címmel írtam a szakdolgozatot 2015-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, mely szakdolgozatból akkor már felvillantottam bizonyos részleteket.

Ezt a tanulmányt a szakdolgozat egy másik sarkalatos pontjának szentelem, még hozzá a környezettanulmányoknak és a kockázatértékeléseknek.

Induljunk el az alapoktól.

„Be kell szerezni a környezettanulmányt, amely tartalmazza a fiatalokról a közoktatási törvény felhatalmazása alapján az intézmény által nyilvántartott és kezelt adatokat, vagy a munkahely által adott tájékoztatást¹. A környezettanulmányt a pártfogó felügyelő készíti el. A környezettanulmány elkészítéséhez a pártfogó a rendőrség közreműködését igénybe veheti.”²

A környezettanulmányt a jogszabály a bizonyítási eszközök között sorolja fel, mely során úgy fogalmaz, hogy a környezettanulmányt „be kell” és nem be lehet szerezni. A rendelkezés mögötti szándék a fiatalok büntetőeljárás alá vont személy speciális élettani helyzetéből indul ki, mely egy sokoldalú, sok szempontú megközelítési és megismerési lehetőség.

A környezettanulmány és kockázatértékelés elkészítésében az alábbi jogszabályok az irányadók:

- A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 453.§ (2) bekezdése
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68/D-§-a
- A Pártfogó Felügyelői Szolgálat tevékenységéről szóló 8/2013. (VI.29.) KIM rendelet 2-6.§, 13-16.§ és a 19-19/B.§-a

A környezettanulmány elkészítésén, annak tartalmán nagyon sok múlik. A pártfogó felügyelőnek ott alkotott véleménye és az értékelt kockázati fok jó hosszú időre „megpecsételheti” a fiatalok sorsát.

A pártfogó felügyelő által elkészített környezettanulmány 2003. július 01-je óta kötelező bizonyítási eszköz, azóta hárul ennek a feladatnak a teljesítése a pártfogó felügyelőkre.

Problémát okozott korábban a joggyakorlatban, hogy nem megfelelően alkalmazta a jogalkotó az eljárási szabályokat olyan esetben, amikor olyan elkövető ellen folyt a büntetőeljárás, melyen a

¹ Be.....im. 453.§ (2) bekezdés 2. mondata

² Be.....im. 453.§ (2) bekezdés 3. és 4. mondata

terhelt a bűnhalmazatban lévő bűncselekményeket részben felnőtt korúként és részben fiatakorúként valósította meg.

„Ha az elkövető ellen fiatakorban és felnőttként megvalósított bűncselekmények miatt folyik büntetőeljárás, a felnőtt korúakra vonatkozó általános eljárási szabályokat kell alkalmazni.”³

A fiatakorúakkal kapcsolatos eljárásban az általánoshoz képest végig az eljárás során sajátos jogszabályi elvárások érvényesülnek, tulajdonképpen ennek szerves részét képezi a környezettanulmány elkészítése is.

Korábban kérdésként vetődött fel, hogy a környezettanulmány szakmai megállapításai milyen kört, témát érinthetnek. Ennek kapcsán a Szolgálat irányadónak tekinti a Legfelsőbb Bíróság EBH.2003. 846. számú határozatát. A határozat alapját képezte, hogy rágalmozás miatt indult büntetőeljárás a gyermekjóléti szolgálat kapcsolatügyi mediátorával szemben.

A döntés szerint „nem valósítja meg a rágalmozás bűncselekményét a gyermekjóléti szolgálat családgondozója, ha olyan megállapításokat rögzít és küld meg a hivatalos szervnek, amelyek egyébként alkalmasak a becsület csorbítására.”⁴

Miért is vetődhetett fel a rágalmozásnak az esetleges gondolata?

Aki már alaposan szemrevételezhetett egy környezettanulmányt, illetve most már az ahhoz szervesen kapcsolódó kockázatértékelést, láthatja, hogy a családról, a fiatakorúak közvetlen környezetéről alkotott gondolatokat tükröző szavak bizony sok esetben őszinte kegyetlenséggel tükrözik vissza a valóságot.

De miért is ne tennék?

Ha nem így lenne, akkor a környezettanulmány és kockázatértékelés elveszítené az eredeti célját.

A már fentiekben is részletezett jogszabályokban adott felhatalmazás alapján az alábbi tartalommal készül el a környezettanulmány és kockázatértékelés⁵:

- Elrendelésre vonatkozó adatok (melyek az elrendelő megnevezését, az elrendelő irat számát és annak keltét tartalmazza, továbbá a gyanú szerinti bűncselekmény Btk. alapján történő, vagy a szabálysértési törvény szerinti minősítését, a kezdőirat érkezésének idejét, továbbá az elkészítés határidejét)
- A fiatakorúra (gyermekkorúra) vonatkozó személyes adatok

³ BH1986. 397. (A fiatakorúakra vonatkozó különös rendelkezések téves alkalmazása olyan esetben, amikor a bűnhalmazatban megállapított bűncselekmények egyikét mint felnőttkorú valósította meg., (Btk. 107.§ (1) bek., Be. 292.§))

⁴ EBH2003. 846 (Btk. 179.§, Btk. 137.§-a (1) bek. k) pontja, 1997. évi XXXI. tv. 39.§ és 40.§, 1992. évi XXXIII.tv.)

⁵ A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Szolgálatára által rendelkezésre bocsátott környezettanulmányok és kockázatértékelések

- Az elkészítésre vonatkozó adatok (mikor, hol készült a tanulmány, mikor foglalják azt írásba, az esetleges, elkészítés útjába kerülő akadály részletezése, a tanulmányt elkészítő szolgálat pontos megnevezése, a tanulmányt elkészítő pártfogó felügyelő neve, a meghallgatott személyek neve, a tanulmányhoz csatolt mellékletek felsorolása, a tanulmány és kockázatértékelés során alkalmazott minden egyéb módszer felsorolása, a családon belüli erőszak vagy veszélyeztetettség leírása, amennyiben ilyen van, akkor az azzal kapcsolatosan tett intézkedés alkalmazása)
- Szakmai ténymegállapítások (a korábbi bűncselekményekre, szabálysértésekre, iskolai fegyelmi problémákra vonatkozó adatok, lakhatási körülményeket tükröző adatok, családi körülményekre és a kapcsolatrendszerre vonatkozó tények, az oktatásban és a képzésekben való részvételre, vagy a munkavégzéssel kapcsolatosan rögzített adatok, baráti és kisközösségi kapcsolatok jellemzői, szabadidő-eltöltési szokások, káros szenvedélyek, mentális és fizikai egészségi állapot, gondolkodási és viselkedési attitűdök)
- Annak elemzése, hogy a fiatalkorú hogyan, miként viszonyul a cselekményhez
- Annak elemzése, hogy a fiatalkorúnak milyen a változás (változtatás) iránti motivációja, a jóvátételhez és a fiatalkorú ügyének esetleges közvetítői eljárásra utaláshoz való viszonya
- A fiatalkorú (gyermekkorú) bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének értékelése (amely a megelőző pártfogásban jelentős szerephez jut, de erről kicsivel később)

A környezettanulmány és kockázatértékelés részben előre meghatározott válaszlehetőségek megfelelő bejelölése, részben pedig a tanulmányt készítő pártfogó megfogalmazott gondolatai alapján készül el.

Bepillantást nyertem egyes környezettanulmányokba és kockázatértékelésekbe, melyek során megállapítottam, hogy a nem megfelelő szociális milió, a pszichiátriai tanulmányokból ismert ún. familiáris kriminalitás jelentős mértékben játszik szerepet ezeknek a gyermekeknek az életében. Minél stabilabb háttérrel jön egy fiatal, annál inkább a „megbotlás” a jellemző és minél „lentebb”, annál inkább nő a bűnözői életforma követésére való hajlam és annál inkább szükséges a gyermek védelembe vétele mellett állást foglalnia a pártfogónak.

A családi háttér hiánya miatt a második helyen áll a rossz baráti kör problémája, melynek kiiktatása komoly segítséget jelenthet a fiatalkorú jövőjének kedvező alakulásában.

A pártfogók egyértelműen fogalmazznak akkor, amikor leírják a fenti körülményeket, a kedvezőtlen hatásokat, valamit akkor is, amikor azt rögzítik, hogy a fiatalok felmérte-e a cselekményének a súlyát, érzi-e annak hatását, képes-e magában ez alapján helyére tenni a dolgokat. Az esetek nagy többségében igen, de mint ahogy a pártfogók fogalmazznak, „nagyon nagy különbség van megbánás és megbánás között”. Az egyik teljesen őszinte, a másik kevésbé, a harmadik pedig egyáltalán nem. Ők, a pártfogók, ezt már gyorsan megérik, átlátják.

A pártfogók által készített környezettanulmányoknak és kockázatértékeléseknek a magja az általam dupla vonallal aláhúzott részek, melyeken áll vagy bukik minden.

A társadalmi periférián élők körében a deviáns viselkedések folyamatosan reprodukálódnak⁶.

A tanulmányában Dr. Kerezi Klára már korábban rámutatott, hogy megnövekedett az alacsony iskolai végzettséggel és tartós munkaviszonnyal nem rendelkezők száma, ezért kijelentette a szerző, hogy a bűnelkövetővé válás korántsem véletlenszerűen alakul és még az arányos eloszlásáról sem beszélhetünk.

„A kriminológia tudománya jutott el a társadalom alapstruktúrájában rejlő és ott ható ellentmondásokhoz, melyek produkálják és reprodukálják a bűnözést.”⁷

A citált tanulmány már 1995-ben előre vetítette azokat a tényezőket, melyeket a generáló tényezők háttérbe szorítása esetén alkalmazni lehetne:

- ✓ Minél szélesebb alapú segítség→annál nagyobb a változás valószínűsége
- ✓ Minél későbbi segítő beavatkozás→annál kisebb a siker valószínűsége (itt már véleményem szerint a megelőző pártfogás gondolata körvonalazódott)
- ✓ Családi és az egyéni autonómia határait tiszteletben tartó beavatkozási eszközök⁸

Ehhez a részhez kapcsolódik véleményem szerint annak a témának a feszegetése, hogy a magatartási szabályoknak a bíró által történő megállapítása időnként nehézségekbe ütközik és nehezen helyezhető át a gyakorlatba. Erre hívta fel a figyelmet Dr. Opóczy László is egy tanulmányában.

⁶ Dr. Kerezi Klára: A gyermek-és fiatalok bűnözése és a gyermekkorú sértettek Magyarországon, Kriminológiai és Kriminológiai Évkönyv, 1995, (Kriminológiai és kriminológiai tanulmányok, XXXII., IKVA Kiadó, Bp., 1995., 114.o.;(a továbbiakban: Dr. Kerezi Klára: A gyermek-és fiatalok bűnözése.....im.)

⁷ Dr. Kerezi Klára: A gyermek-és fiatalok bűnözése.....im.114.o.

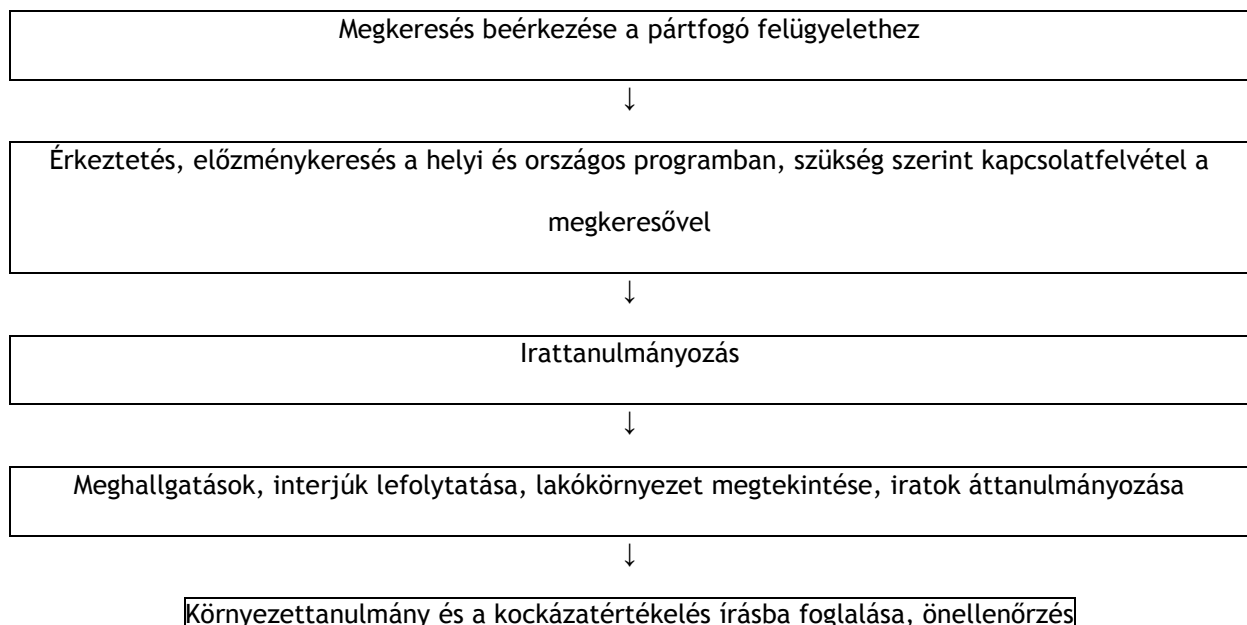
⁸ Dr. Kerezi Klára: A gyermek-és fiatalok bűnözése.....im.121.o.

„Nemigen várható el a bírótól ugyanis, hogy minden olyan egyedi magatartási szabályt fel tudjon leltározni, ami szóba jöhet az adott vádlottnál, mert ez az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezheti.”⁹

Dr. Opóczy László helyesen látta meg, hogy ahhoz, hogy a bíró kellően megalapozott döntést hozzon, szükséges ismernie a lakóhelyi és tartózkodási helyi sajátosságokat, az életkörülményeket, a lakóhelyen működő civil szervezeteket, a szóba jöhető program lehetőségeket. Ebben a körben nagyon hasznos lehet a pártfogó felügyelői környezettanulmány.¹⁰

Több tanulmányban is olvastam, hogy a környezettanulmányoknak minél hamarabb, a fiatalkorúakkal szemben lefolytatott eljárások minél korábbi szakaszában kellene elkészülniük. Erre világított rá Dr. Utasi Judit is a szakcikkében, mely felvetés most visszaköszön a megelőző pártfogás intézményében¹¹.

Jelen napjaink környezettanulmány és kockázatértékelésének elkészítését az alábbi folyamatábrával szeretném szemléltetni, mely az ügyviteli részt ugyanúgy tartalmazza, mint a tanulmány elkészítésének konkrét mozzanatát¹²:

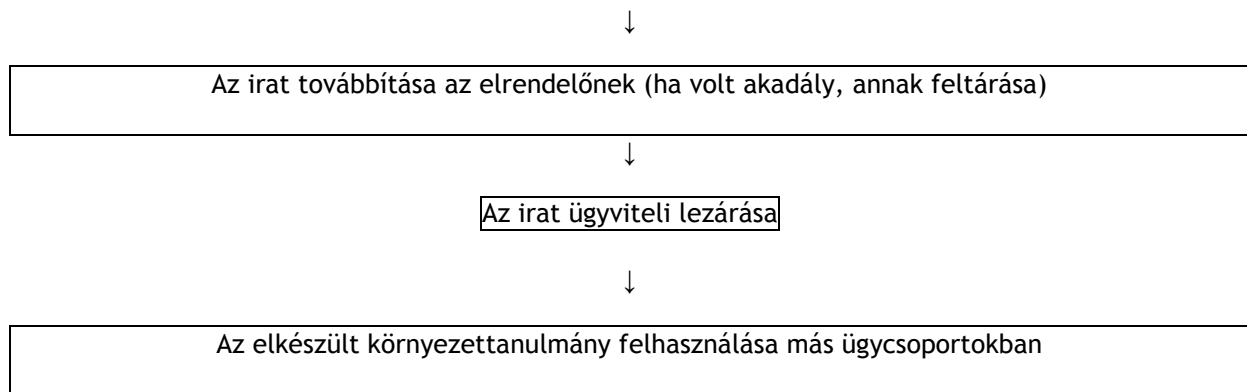

⁹ Dr. Opóczy László: Gondolatok a pártfogó felügyeletről, Kriminológiai Közlemények, 61. szám, 2004., 162.o. (továbbiakban: Dr. Opóczy László.....im.)

¹⁰ Dr. Opóczy László.....im.162.o.

¹¹ Dr. Utasi Judit: A fiatalkorúakkal szemben elrendelt pártfogó felügyelet és utógondozás érvényesülése, Kriminológiai Tanulmányok, 37. kötet, 136.o.

¹² Igazságügyi Hivatal im.72. o.

A környezettanulmányok első kézből adnak „élethű” tájékoztatást egy-egy „megesett” fiatalkorú személyes körülményeiről, melyekről közelebbről nincs mód használható információt szerezni és tény, hogy e nélkül nehéz dönteni a fiatalkorú sorsáról, legyen szó ügyésről vagy bíróról.

A szakdolgozatom ezen szakaszát Dr. Opóczy László gondolatával zártam, aki így fogalmazott a pártfogói felügyelői véleménnyel és a környezettanulmánnyal kapcsolatban : „Bízzunk ezen jogintézmények jövőbeli fejlődésében”¹³

A fiatalkorú elkövetőkről első kézből (a pártfogó felügyelő(k) „mesélnék”)

„Szinte minden szülő odaadná az életét a gyerekéért-
de olyan kevesen hajlandók komoly áldozatot hozni érte”

(Dr. Ranschburg Jenő)

Jogsabályi előírások, szakcikkek, útkeresés, elméleti utak.....de mi is történik közvetlenül akkor, amikor egy pártfogó, most a szakdolgozatom kapcsán egy fiatalkorúakkal foglalkozó pártfogó leül a „rábízott gyermekkel” és megpróbál vele közös hangot találni.

Közvetlenül juthattam információhoz az Igazságügyi Szolgálat pártfogó felügyelőjétől, aki beavatott a munkájának részleteibe. Ezt ismét csak megköszönni tudom.

Ennek a közös hangnak a megtalálása nem egyszerű.

¹³ Dr. Opóczy László.....im.162.o.

A pártfogó felügyelő nem tud nagyon sok esetben kellő mélységben bekapcsolódni az érintett fiatalok személy és annak családjának életébe. Sokszor kellene sokkal mélyebben, mint amennyire sikerül neki, nekik. A pártfogó felügyelő elsősorban akkor találkozik a fiatalokkal és annak szüleivel/szülőjével, mikor behívja őket havonta egy alkalommal a hivatali helyiségébe. Jellemző tendencia, hogy fele arányban nem jelennek meg a törvényes képviselők ezeken a megbeszéléseken!!!! A szülők 50%-a nem együttműködő a Szolgálattal.

Annak a pártfogónak, akivel én beszélgettem 80 fiatalok pártfogója van. A pártfogottak jelentős többsége nagyon mélyről, mélyszegénységből érkezik, ezekhez a családokhoz kimegy a pártfogó az érintett településre, mivel különben esélye sem lenne rá, hogy találkozzon a pártfogottjával és annak családjával.

A pártfogó az érintett gyermekeket (3+1) csoportba sorolta.

Ennek alapján egy nagy csoportot képeznek a notórius elkövetők, részükről semmiféle együttműködés nem tapasztalható. Egy nagy csoportba sorolta a leszakadó településeken élő, mélyszegény sorsú fiatalokat, akik részéről a legnagyobb az együttműködési készség. Szintén egy csoportba sorolta a nevelésbe vett gyermekek népes táborát, akiknél hasonló a helyzet, mint a notórius, visszaeső fiatalok esetében. A nevelésbe vett gyermekek esetében a gyermekfelügyelőkkel jó az együttműködés a lakóotthonokban, azonban a gyermekekkel már a legkevésbé sem.

A pártfogó felügyelő egyértelműen leszögezte, hogy ahol a család létezik, ahol annak megtartó ereje megmutatkozik, ott tudnak igazán hatékonyan dolgozni a pártfogók is.

Az előbb említett csoportosítás mellett a +1-et jelentik a kifejezetten jómódú családból származó gyermekek.

Az elkövetett bűncselekmények is jól társíthatók az előbb említett csoportok köré, mellé.

Ennek alapján a notórius, visszaeső és a nevelésbe vett fiatalok által leggyakrabban elkövetett bűncselekmények az erőszakos vagyoni elleni bűncselekmények, azaz a rablás, a kifosztás, a zsarolás. A mélyszegény sorból érkezők között a „klasszikus” vagyoni elleni bűncselekmények magas elkövetési száma szembetűnő, azaz a lopás, rongálás, csalás. A +1 csoportba tartozók bűnelkövetése a kábítószer körül forog (kábítószer birtoklása, esetleg kábítószer kereskedelem), valamint az ő körükben a leginkább elterjedt a garázdaság bűncselekmény elkövetése.

A pártfogó felügyelő mindig oda kanyarodott vissza, hogy mennyit jelent, illetve jelenthet a család a fiatalok elkövetők esetében. Sajnálatos módon a szülő sok esetben nem segítség a pártfogó felügyelő számára. Általában azok a szülők az elutasítóbbak, ahol nincsenek egzisztenciális problémák, tanult, dolgozó szülők gyermekei „botlanak” meg. Ezek a szülők már-már sértésnek veszik, hogy a pártfogó „be akar avatkozni” az ő életükbe és komoly küzdelmeket kell vívni annak érdekében, hogy a pártfogó végezhesse a dolgát. A szülők csoportjának jelentős részét azok teszik ki, akik tulajdonképpen minden nevelési feladatot a pártfogóra hárítanának, ha tehetnék és ők mint szülők, „megszűnnének létezni”. A szülőknek egy kisebb csoportja pedig nagyon együttműködő és mindent megcsinál, amit a pártfogó mond nekik, velük az együttműködés tökéletes. Sajnos ők vannak a legkevesebben.

A pártfogó felügyelő elmondta, hogy általánosságban elmondható, hogy amennyiben a közös hang közte és a pártfogolt között kialakul, akkor a pártfogolt sokkal jobban elkezd kötődni hozzá, mint a saját családjához. E mögött bebújó elsődleges ok, hogy másként szólítja meg a pártfogó a fiatalokat, talán úgy, ahogy még előtte senki nem tette. Másodlagos, de semmiképpen nem elhanyagolható okként említette a pártfogó a következményektől való félelmet, amelyet a jogvilágba helyezett a fiatalok számára arra az esetre, amennyiben „rosszul viselkedne”.

A pártfogó a fiatalokkal kapcsolatban óriási problémának ítélte, hogy a tankötelezettségi korhatár megváltozott, 18 évről 16 évre csökkent. A 16 és 18 közötti időszakot a „csellengő” időszaknak nevezte, hiszen ahogy fogalmazott, „már nem tanulnak, nem kötelesek iskolába járni, arra vonatkozóan semmilyen követelményt már nem támaszthatunk velük szemben, ugyanakkor még nincsenek a munka piacán sem. Azaz sehova nem tartoznak, sehova nem köthetők.”¹⁴

A pártfogó elmondta a vele készült beszélgetés során, hogy nem találja működőképesnek a magántanulói válás lehetőségét. Nem működik, vagy csak nagyon nehézkesen. Ennek a problematikáját elsősorban abban látja, hogy kiesik a fiatalok mögül az a szociális közeg, amelynek sokszor nagyon komoly megtartó és visszafogó ereje van, illetve lehet. A pártfogó felügyelő által pártfogolt fiatalok esetében közel egyenlő arányban oszlik meg az arány, körülbelül azonos arányt képviselnek a magántanulók, az iskolai szervezetben tanulók és a már nem tanulók.

¹⁴ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Szolgálat pártfogó felügyelőjének gondolata a vele készült interjú során

Önmagában a tanulás a szegény(ebb) közegből származók számára nem bír motivációval, elenyésző a szakmát szerettek aránya és nagyon kevés az érettségizettek száma, de maga a tankötelezettség mégis tartó erő volt. Azon fiatalok, akik „fentebbről”, tanultabb közegből érkeznek, sokkal nagyobb számban fejezik be a tanulmányaikat és tanulnak tovább felsőfokú intézményekben, de náluk az iskolázott családi háttér a jellemző.

A kisebbséghez tartozó pártfogoltakra jellemző, hogy 15-16 éves korukban már családot alapítanak, egészen más bánásmódban kell részesíteni őket, mint kortársaikat. Hozzájuk már nem csak a pártfogó felügyelő megy, hanem az orvos, a védőnő és a családgondozó is.

Arra a kérdésre, hogy hogyan sikerül betartatni a magatartási szabályokat a szakember azt nyilatkozta, hogy ez szabályfüggő. A tankötelezettség betartása járható út volt és az ma is, (itt visszautalnék a korábban említettekre, melyet a tankötelezettség kapcsán írtam). Az agresszivitást kezelő tréningen való részvétel is jó elvárás, hasznos lehetne, ha még több helyen lehetne hozzáférni. A magatartási szabályok betartatásának is egyik alapja az a fajta együttműködési alap kialakítása, mely sajnos egyes csoportokhoz tartozó gyermekek esetében nem jön létre.

A gyermekotthonokban, lakásotthonokban élő, nevelésbe vett gyermekek a saját gyermekfelügyelőiknek sem engedelmessé válnak, nem hogy a pártfogónak. A szakember kijelentette, hogy sajnos a gyermekvédelem jelenleg nem, vagy csak nagyon nehezen tudja kezelni a nevelésbe vett gyermekeket. Devianciájuk foka sajnálatos módon nagyon magas.

Arra a kérdésre, hogy hány pártfogolt lenne az ideális „mennyiség”, aki egy felügyelőhöz tartozna, a szakember azt a választ adta, hogy kb. 60 fő. A mai napjainkban sajnos emberhiány miatt egy pártfogó ugyanúgy pártfogolja a fiatalokot, mint a felnőtteket. Szakmailag nem rossz ez a felállás a pártfogó felügyelő szerint, de a hatékonyság tekintetében nem ez a járható út. Ebben mindenképpen változás szükséges, valamit abban, hogy egy pártfogóra kevesebb pártfogolt jusson! Ez mindenkinek az érdeke!

A megelőző pártfogással kapcsolatban még nagyon csekélyek a tapasztalatok, eddig ennek kapcsán az általam megkérdezett pártfogó felügyelő kb. 20 darab környezettanulmányt készített el és eddig egy esetben került sor a megelőző pártfogás elrendelésére. A mélyebb tartalmú tapasztalatok megszerzéséhez még egy kis időnek el kell telnie. Jó intézménynek tartja és reméli, hogy beváltja a hozzá fűzött reményeket.

Összességében a pártfogó felügyelő elmondta, hogy a fiatalokúak hajlíthatóbbak, jobban tartanak a következményektől és sokkal hálásabbak, mint a felnőttkorúak. Minél fiatalabb valaki, annál jobban tart a rá váró következményektől, ezért kell minél fiatalabb korban melléjük állni (természetesen amennyiben ez szükségessé válik). Ahol megvan a család és kisebb fokú a fiatalokú „megbotlása”, ott a legsikeresebb a pártfogás. Ahol nincs család, sem szó szerint, sem aktívan, ott nagyon nagy az ismételt bűnelkövetés lehetősége.

A pártfogó felügyelő zárásként elmondta, hogy egyre nagyobb terheket tesznek a vállukra, egyre nagyobb kihívásokkal állnak szemben. Ezt már sokszor nem lehet megoldani a meglévő szakmai tudásukkal, sőt sokszor a több éves szakmai tapasztalat és a rutin sem segít megoldani a helyzetet. Ennek érdekében nagyon fontosnak ítéli a pártfogó felügyelők képzését, „felnövésüket” az új szakmai kihívásokhoz. Ahogy fogalmazott, „nem ugyan úgy kell hozzászólnom a 10 éveshez, mint a 17 éveshez, egészen másképp kell vele bánnom, az egész eljárást másként kell lefolytatnom. Ehhez azonban ismeretekre van szükségem, ismeretekre, melyek révén még jobban tudnám végezni a munkámat.”¹⁵

Mit is tudnék ehhez hozzáfűzni?

Az elmondottak magukért beszélnek, közvetlen tapasztalatból táplálkoznak. Kívánom, hogy a pártfogó felügyelők minden szükséges segítséget megkapjanak annak érdekében, hogy ezt a nagyon szép, s nagy felelősséggel járó munkát végezzék. Ez érdeke a pártfogóknak, de érdeke minden jogalkalmazóknak, beleértve a bíróságot és az ügyészséget is.

¹⁵ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Szolgálat pártfogó felügyelőjének gondolata a vele készült interjú során

Hivatkozott irodalom:

Hivatkozott irodalom/Jogszabályok:

- 1./ A Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény
- 2./ BH1986. 397., EBH 2003. 846

Hivatkozott irodalom/Szakcikkek, egyéb szakirodalom:

- 3./ Dr. Kerezi Klára: A gyermek -és fiatalok bűnözése és a gyermekkorú sértettek Magyarországon, In: Kriminológiai Tanulmányok, 32. kötet
- 4./ Dr. Opóczy László: Gondolatok a pártfogó felügyeletről, In: Kriminológiai Közlemények, 61. szám, 2004.
- 5./ Dr. Utasi Judit: A fiatalokkal szemben elrendelt pártfogó felügyelet és utógondozás érvényesülése, In: Kriminológiai Tanulmányok, 37. kötet, 2000.
- 6./ A pártfogó felügyelői tevékenységre vonatkozó jogforrások, definíciók, ügymenetmodell, válogatott szakbibliográfia és iratminták tára (Igazságügyi Hivatal Pártfogó Felügyelői Szolgálatának tájékoztató és oktatóanyaga, gyűjtemény, 2009.)
- 7./ A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Szolgálatának által használatra bocsátott környezettanulmányok és kockázatértékelések
- 8./ A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Szolgálat pártfogó felügyelőjével készített saját riport